

TRĂIASCĂ 1 DECEMBRIE - ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

VATRA NOASTRĂ ROMÂNEASCĂ

ANUL I
NUMĂRUL 4

NOIEMBRIE - DECEMBRIE 2001

ORGAN AL FILIALEI JUDEȚENE BOTOȘANI A UNIUNII „VATRA ROMÂNEASCĂ”

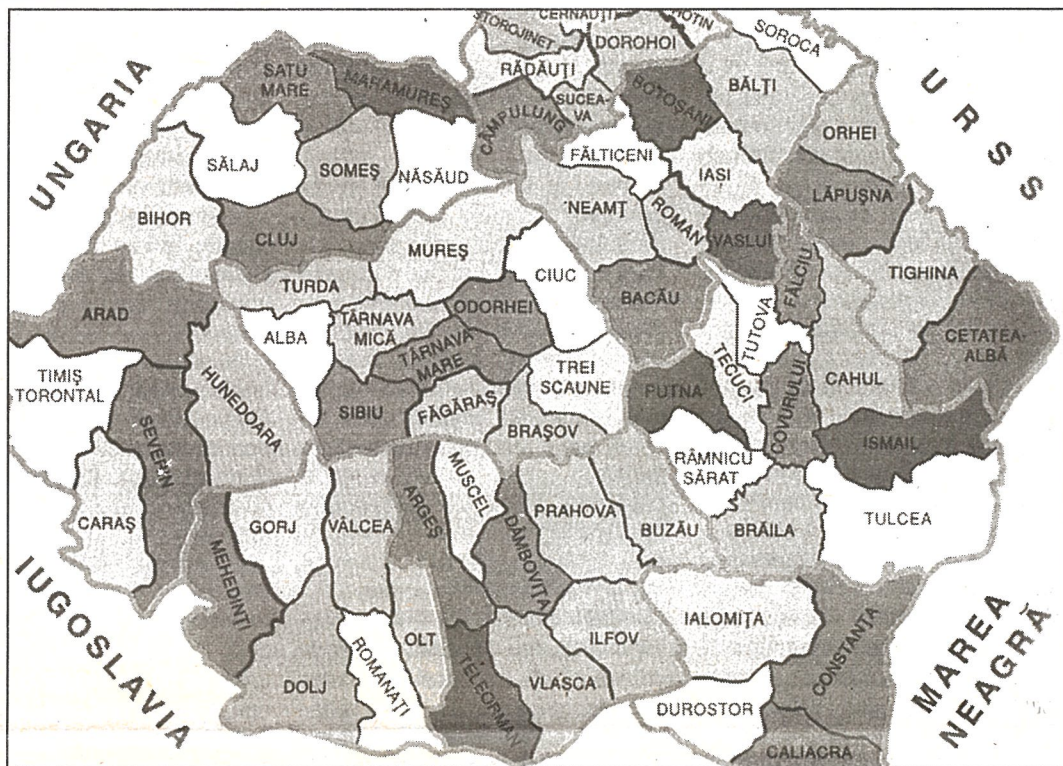
Ziua Națională a României

1 DECEMBRIE reprezintă cea mai importantă sărbătoare națională a poporului român. La această dată, în anul 1918, s-a împlinit visul de veacuri al celor care cu neînfîcare au dovedit multă inteligență și devotament pentru scuturarea dominației străine, pentru independență și pentru unirea în cuget și în simțiri a tot ce e românesc pe pământul strămoșesc.

Folosindu-se de condițiile internaționale favorabile, de destrămarea a celor două imperii vecine - țarist și habsburgic - românii, conștienți de rolul și menirea lor, rând pe rând, în cadrul aceluiași proces istoric, au trecut la acțiune: Unirea Basa-

preluat-o și pentru care numai jertfa de sânge a însemnat peste 800.000 de persoane (militari și civili).

Se știe că împrejurările vitrege din preajma celui de-al doilea război mondial au făcut ca România Mare, născută în anul 1918, să fie crunt mutilată (1/3 din teritoriu și populație a fost ruptă din trupul țării) și chiar în pericol de a fi desființată (națiunea și statul național unitar, planurile erau deja făcute de către dușmanii noștri, ca și în zilele pe care le parcurgem). Consecințele sunt adânc resimțite în sufletele românilor cu dragoste de țară și neam. E adevărat că nu ne-am pierdut speranța, românii din țară și din afara

rabiei cu România (27 martie 1918), apoi a Bucovinei (28 noiembrie 1918) și, ca un corolar al victoriilor românești - unirea Ardealului, Maramureșului, Crișanei și Banatului cu PATRIA-MAMĂ, ROMÂNIA. Toate aceste mărețe cuceriri sunt rodul luptei pentru unitatea națională a românilor, ei au asigurat acestei lupte un caracter plebiscitar, de masă, profund patriotic. În toate provinciile românești aflate sub ocupație străină (rusească și austro-ungară), s-au adoptat programe, forme organizatorice concrete și bine gândite, a fost adoptată o strategie adecvată scopului propus, direcțiile de acțiune au fost temeinic fundamentate și realiste, s-a știut cum să se acționeze pentru atragerea de partea unirii aliații necesari. Conducătorii românilor au luat în calcul, inclusiv reacțiile adversarului cu care urmau să se înfrunte, au fost înmănunchiate atât domeniul politic, social, cât și cel al opiniei publice internaționale, diplomatic și militar.

O așa acțiune importantă și de mare răspundere a adus în prim plan personalități remarcabile cu care ne mândrim, fiindcă au știut să facă tot ce a depins de ei pentru cauza Unirii. Reflectând la acele fapte nemuritoare, la condițiile vitrege în care ele au avut loc, nu putem să nu admirăm generația lui 1918 și să nu ne facem un proces sincer, raportându-ne la ea: oare suntem noi, cei de astăzi, la înălțimea făuritorilor Unirii? Cei care au urmat după luptătorii români din primul război mondial și după Unire s-au dovedit a fi în urmă prin faptele lor, nefiind în măsură să apere bogata moștenire pe care au

granițelor nădăjduiesc că poate va triumfa idealul național.

Din păcate, șansele sunt destul de limitate, din cauza condițiilor în care ne aflăm din toate punctele de vedere. Sărbătoarea națională de la 1 Decembrie nu-i ocazia de a ne umple inimile de bucurie - ne pândesc multe și mari primejdii, suprapuse pe tranziția fără de sfârșit cu tarele ei pentru viața milioanelor de români deznădăjduiți, dezorientați și unii dintre ei dispuși să părăsească oricând locurile natale pentru a lua drumul străinătății.

Continuare în pagina a 3-a

VATRA NOASTRĂ ROMÂNEASCĂ

Contribuția armatei la făurirea statului național unitar român

Armata - factor fundamentale al societății - a asigurat apărarea neamului, a statului, ea a avut un rol primordial în toate momentele de bază ale istoriei noastre naționale. Istoria sa se confundă în totalitate cu istoria de două ori milenară a românilor din vatra noastră strămoșească.

După cum se știe, România a intrat în primul război mondial numai după ce i s-au asigurat, prin tratate, de către Antantă, reîntregirea graniței de vest și de nord. Perspectiva războiului ni s-a arătat favorabilă: prabuși-

rea imperiului țarist a făcut posibilă recăpătarea Basarabiei, iar a celui austro-ungar, a Ardealului, Maramureșului, Crișanei și

fiind, în același timp, „cei mai buni soldați din lume”. Jertfa de sânge, imensele sacrificii și suferințele fără margini ale

Banatului. Pentru prima dată, România nu mai era un stat înconjurat de români, România anului 1918 avea configurația vechei dacii a lui Decebal, se înălțaseră cruntele nedreptăți ce au fost pricinuite poporului român de marile imperii hrăpărețe și cotorpitoare.

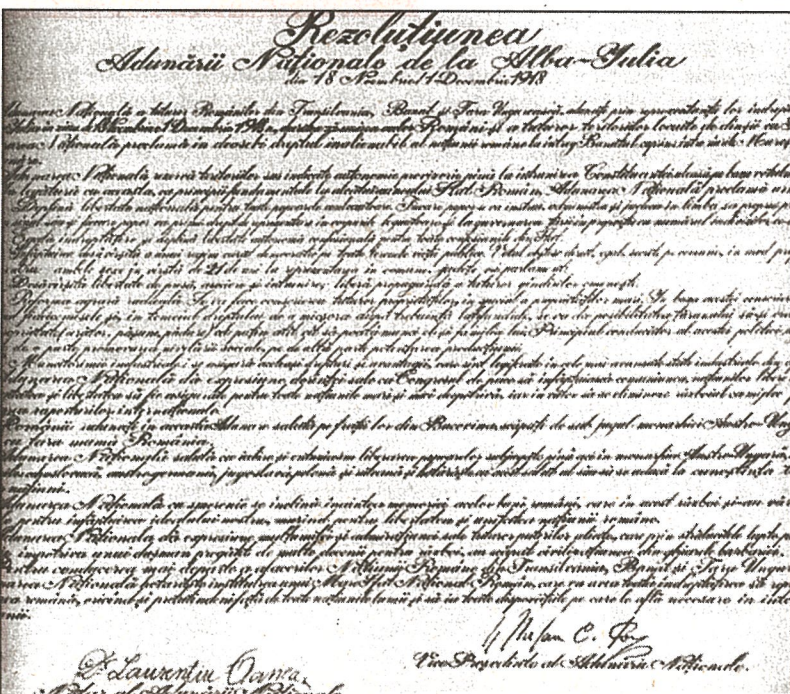
Armata română a participat direct, deși nu ea a făcut unirea, la desfășurarea procesului de făurire a statului național unitar român, subordonându-și acțiunile sale specifice înaltei comandamente politice naționale. Soldații români - sublinia generalul francez Berthelot, șeful Misiunii Militare Franceze în România - au fost „la înălțimea celor mai viteji apărători”, ei

poporului român, din anii primului război mondial, au stat la temelia hotărârii unanime, de neclintă a românilor, care, prin voiața lor nestrămutată, au înălțat, în anul 1918, din primăvară până în toamnă, unirea în cadrul aceluiași stat național.

Patriotismul fierbinte, dorința de a înălța marea act al Unirii cu România au determinat mulți tineri români bucovenieni (o parte însemnată erau elevi de liceu) să treacă, încă de la sfârșitul anului 1914, în România și să se înroleze în corpul voluntarilor din

Continuare în pagina a 3-a

Col. r. Ion FETCU

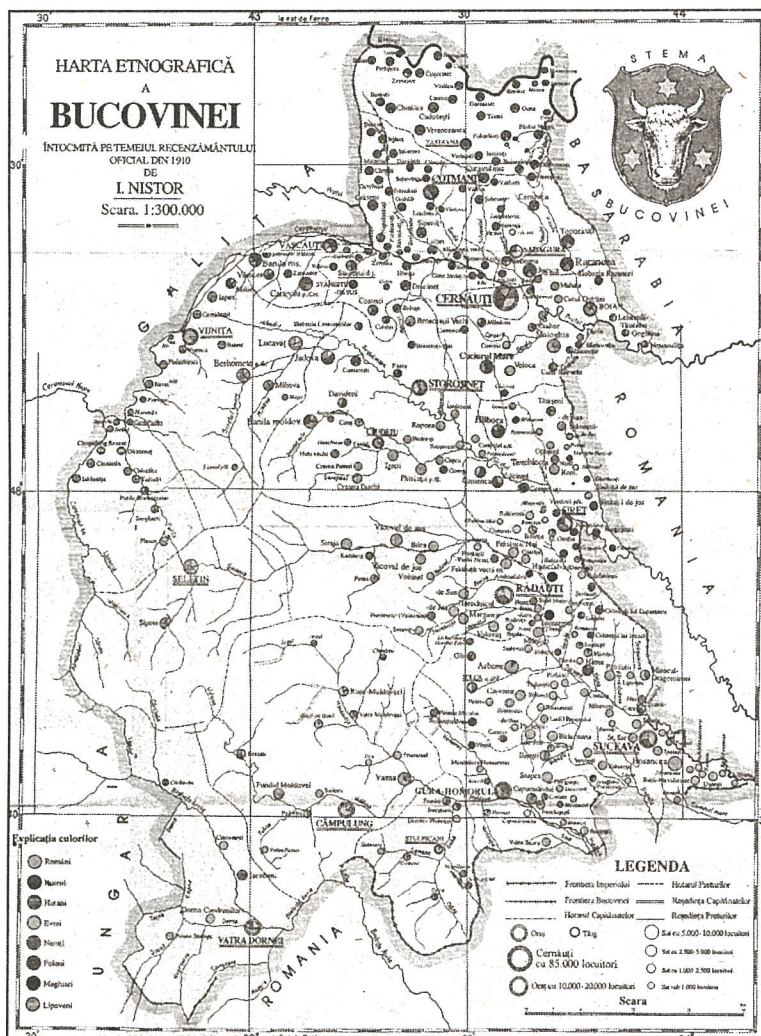

Ocupația habsburgică, acel jug de fier, s-a caracterizat printr-un regim draconic de persecuții și exploatare (mulți țărani au fost nevoiți să părăsească locurile lor natale, găsindu-și adăpost în Moldova, alți români bucovineni au ajuns tocmai în S.U.A. (au emigrat). În teritoriul acestui ținut, au fost aduși numeroși coloniști (ruteni din Galiția și Polonia, germani, polonezi, nu mai vorbin de evrei). Dacă în anul 1774, românii reprezentau, în Bucovina 85 la sută, rutenii, ucrainenii și rușii, 10 la sută, în anul 1910 tabloul se prezenta astfel: români= 34,4%, ruteni (ucraineni) și ruși = 38,3%, evreii, germanii, polonezii, țișanii ș.a. = 27,3%, iar la recensământul din 1930, situația se prezenta, după cum urmează: români - 40,01%; ruteni (ucraineni) = 27,7%; evrei = 10,81%; polonezi, unguri ș.a. = 6%; ruși = 0,9%; țișani = 0,3%. Dacă e să ajungem până în zilele noastre, trebuie subliniat că în anul 1983, în partea de nord a Bucovinei, aflată sub ocupație sovietică, erau 88 de naționalități, aduse de pe întreg cuprinsul Uniunii Sovietice, în timp ce românii noștri

Calea aceasta le-a fost luminată de mari oameni de știință și cultură, patrioți, care au pus în slujba intereselor neamului, a eliberării fraților aflați sub dominație străină, întreaga lor capacitate de muncă și creație, fără a cunoaște oboseala: Mihai Eminescu, care a iubit poate ca nimeni altul Bucovina, frații Hurmuzachi (Alexandru, Gheorghe și Eudoxiu), Aron Pumnul, Silvestru Morariu Andrievicei, Gheorghe Popovici, Ciprian Porumbescu, Sbierea, Ion Nistor, Iancu Flondor ș.a. Un rol important l-au avut, de asemenea, gazetele „Bucovina“, „Glasul Bucovinei“, societatea „Arboroasa“, „Foaia Societății pentru cultură și literatură română“, partidele politice

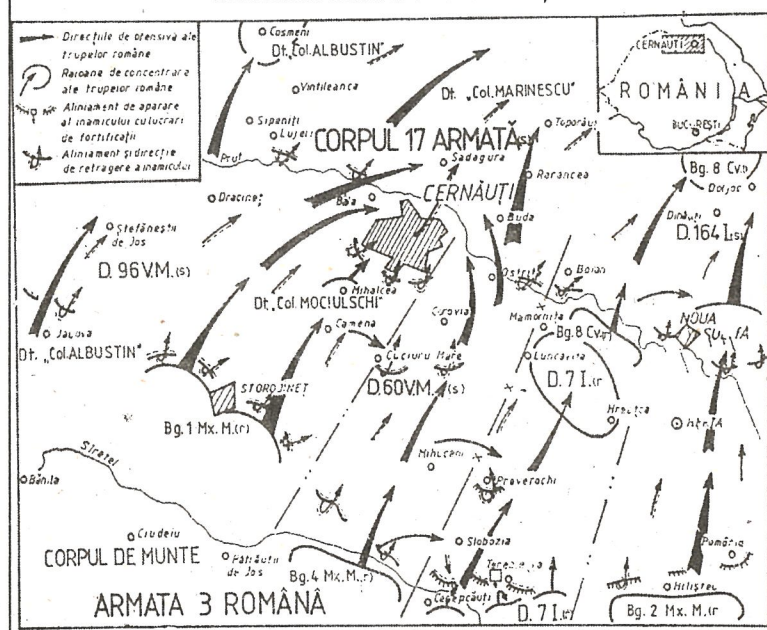
Constituanta a votat o moțiune în care, printre altele, se arăta: „Unirea Bucovinei cu celelalte țări românești...”, instituirea unui „Comitet Național de 50 de membri”, de asemenea, a desemnat Consiliul Național, a hotărât convocarea Congresului General al Bucovinei pentru 28 noiembrie 1918, care să decidă asupra viitorului provinciei. Într-un timp, Consiliul Național Român a trimis o adresă Guvernului de la Iași prin care îl înștiința despre hotărârile luate de Adunarea Constituțională și solicita admiterea unui agent diplomatic bucovinean pe lângă Guvernul României.

Col. r. Ion FETCU

Ioan Nistor

BĂTĂLIA PENTRU CERNĂUȚI

Eminescu și Bucovina

Bucovina, țara fagilor, a marcat esențial și decisiv spiritualitatea eminesciană încă din anii adolescenței. Copilul codrilor albaștri ai Ipoteștilor transcende, la frageda vârstă adolescentină, în mirificul peisaj bucovinean, încărcat de acea profundă spiritualitate românească, prin tot ce înseamnă acest crâmpel de țară: țărâna română, demn urmaș al dacilor liberi, prin port, prin obiceiuri, prin hărnicie și curățenie; biserica ortodoxă, prin mănăstiri și monahi plini de sfințenia lui Daniil Sihastrul; școala românească, prin dascăli erudiți precum Aron Pumnul, dascăli ce se îngrijeau de păstrarea limbii române ca pe un sfânt odor.

Aceste meleaguri ce pulsau de istorie și cultură, în codrii ce mai păstrau, ca o reverberație, larma luptelor de apărare duse de voievodul Ștefan cel Mare și Sfânt, împotriva cotorpitorilor, aceste plaiuri luminoase ale Bucovinei nu puteau să nu influențeze, definitiv, personalitatea tânărului Mihai Eminescu.

Imaginea pe care i-o oferă această provincie românească, aflată sub ocupație austriacă, este terifiantă, pentru tânărul poet. Tot cortegiul de suferințe aduse de opresiunea străină populației românești, obiceiurilor strămoșești, bisericii ortodoxe, limbii noastre; prin colonizarea unor neamuri străine, prin impunerea unui regim de exploatare economică generalizată, prin racolarea forțată în armată și decimarea în războaie a florii tineretului român, într-un cuvânt, prin deznaționalizarea forțată, s-a imprimat adânc în conștiința gimnazistului Mihai Eminescu.

Provincia ocupată de austrieci în anul 1775 – prin sfidarea tuturor tratatelor ce statuau autonomia deplină a țării Moldovei față de Imperiul Otoman, imperiu ce a înlesnit această josnică tranzacție –, a fost înglobată în imperiul austriac, impunându-i-se un regim de înrobire națională.

Eminescu nu putea să nu fie pătruns de drama acestei provincii românești, și să-și exprime răspicat revolta așa cum o face în cunoscuta poezie „La armă!”:

„Iar tu, iubită Bucovină,
Diamant din stema lui Ștefan
Ajuns-ai roabă și cadână...

Rușinea ta nu are samăn,
Pământul sfânt e pângărit...
Mișel și idiot și famen
Ce ar mai sta la suferit...”

Acest sentiment de revoltă se regăsește pregnant și în publicistica eminesciană. Visul eliberării Bucovinei asuprite,

prefigurat de Eminescu, în opera sa, s-a împlinit, prin voință națională, la 28 noiembrie 1918. Lumina acestei eliberări și reîntregiri naționale a durat, însă, puțin pentru că, norii celui de-al II-lea Război Mondial, germeii căruia se găsesc și în mișeleasca înțelegere nazisto-bolșevică, consemnată de Pactul Ribbentrop-Molotov (23 august 1939), aveau să mutilizeze iarăși destinul acestui pământ strămoșesc, destin împărțit și de pământul Basarabiei.

Astăzi, când primim vești sumbre de dincolo de orizontul impus de armata bolșevică și, din nefericire, acceptat și de un prezent cvasiostil, când zvonuri despre profanarea mormintelor strămoșești și monumentelor culturii române se confirmă, când osemintele strămoșilor sunt excavate pentru a se face loc cimitirelor ocupanților, în teritoriul transfigurat al Bucovinei de astăzi, deci, mai potrivite mi s-ar părea versurile eminesciene:

„Îmbracă-te în doliu, frumoasă Bucovină,
Cu cipru verde-ncinge antica fruntea ta;
Acuma din pleiada-ți auroasă și senină
Se stinse un luceafăr, se stinse o lumină,
Se stinse-o dublă stea!

.....
Metalica, vibrândă a clopotelor jale
Văiește în cadență și sună întristat;
Căci, ah! geniul mare al deșteptării tale
Pășe, se duse-acuma pe-a nemuririi cale

.....
Și-n urmă-i ne-a lăsat!”

Dar oricâte urgii vor aduna furtunile istoriei asupra acestor provincii românești, cât acest neam va fi tutelat de geniul eminescian, – „în parfumul tare al celui crin” – parafrazându-l pe criticul George Călinescu, ne va lumina viitorul și va întări dârzenia neamului nostru. Avem datoria, noi și generațiile ce vin, să înțelegem esențele spirituale generate de acest pământ românesc din nordul țării, Bucovina, și să fim mereu pătrunși de simțirea patriotică eminesciană, așa cum ea izvorăște din poezia „La Bucovina”:

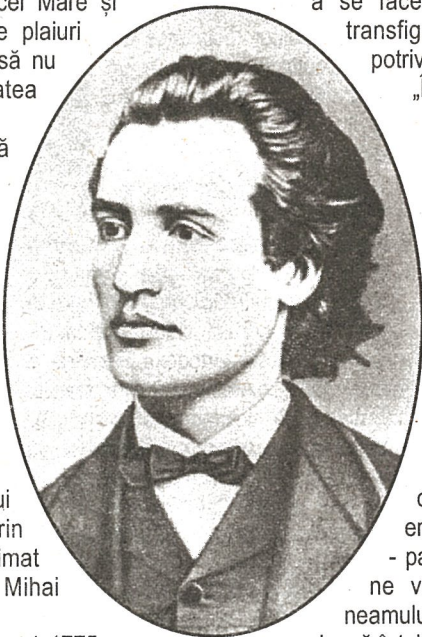
„N-oi uita vr-odată, dulce Bucovină,
Geniu-ți romantic, munții în lumină,
Văile în flori,

Râuri tresăltând printre stânce nante,
Apele lucinde-n dalbe diamante
Peste câmpii-n zori.

.....
Mână doru-i tainic acolo înspre tine,
Ochiul îmi scîlbește, genele-mi sunt pline,
Inima mi-e grea;

Astfel totdeauna, când gândesc la tine,
Sufletul m-apasă nouri de suspine,
Bucovina mea!”

Ing. Paul-Mircea IORDACHE

Contribuția armatei la făurirea statului național unitar român

Urmare din prima pagină

armata română. Unii din acești tineri au frecventat cursurile Școlii de Ofițeri din Botoșani, devenind cadre de nădejde ale armatei. După intrarea României în război, așa cum au fost Ion Grămadă, Lascăr Luția, Breabăn și alții, au căzut la datorie. De același sentiment patriotic și de românească solidaritate, au dat dovadă și cei 22.000 de români americani, care au cerut, la sfârșitul anului 1917, și au obținut aprobarea să se înroleze voluntar în armata S.U.A. pentru a lupta împotriva Puterilor Centrale, inclusiv pentru realizarea unității poporului român.

Ostașii români din armata austro-ungară, aflați pe diferite fronturi din Europa, au pus bazele unor formațiuni militare, dând expresie stării de spirit de care erau stăpâniți. Din inițiativa lui Nicolae Titulescu, George C. Mironescu, Vasile Lucaciu, Simion Măndrescu și N. Deșliu, la Albano ia naștere Legiunea voluntarilor români din Italia. La Viena, s-a constituit senatul militar român, care, sub conducerea lui Iuliu Maniu, a înregimentat circa 70.000 de ostași români (transilvăneni și bucovineni) proveniți din armata imperială, 50.000 din aceștia au fost puși apoi la dispoziția Consiliului Național Central Român din Transilvania.

O parte din cei căzuți prizonieri și aflați pe teritoriul Rusiei, din primul război mondial, au lansat Apelul de la Damița (în apropiere de Kiev) al voluntarilor români; în ziua de 26 aprilie 1917, s-a constituit primul detașament, format din 1.500 de oameni, care, la 8 iunie, același an, a ajuns la Iași. În toamna anului 1917, în unitățile de voluntari români erau încadrați aproape 30.000 de

militari originari din Banat, Transilvania, Bucovina.

Un rol important a revenit, în contextul anului 1918, gărzilor naționale, o adevărată armată a unirii.

Unități și mari unități ale armatei române, la chemarea organelor competente din Basarabia, Bucovina și la ordinul conducerii superioare a statului român, au ajutat românii din aceste provincii să se poată apăra de criminali, jefuitori, teroriști și anarhiști, pentru a asigura exprimarea liberă a voinței de a se uni cu Țara și de a fi în deplină securitate. În Transilvania, deși primele unități ale armatei române au ajuns în partea de est a provinciei cu trei săptămâni înainte de 1 Decembrie, au așteptat încă zece zile după săvârșirea actului Unirii, apoi au trecut la îndeplinirea misiunilor primite – de izgonire a trupelor Ungariei lui Bella Kun, care se opuneau pășirii teritoriului Ardealului unit cu România. După ce a alungat pe cotorpitori, armata română a desfășurat importante acțiuni de luptă, în anul 1919, încheindu-și operațiunile sale la Budapesta.

Unii militari au fost delegați (deputați) în înalte foruri de decizie pentru unire – la Alba Iulia au existat 64 de militari între cei 1228 de delegați (deputați), iar în Sfatul Țării de la Chișinău, 44 din cei 84 de deputați români erau militari români, deci mai mult de jumătate. Asemănător au stat lucrurile și în multe din localitățile din teritoriu.

Așadar, armata a fost o prezență activă în întreaga desfășurare a procesului Unirii din cele mai mari provincii românești. Ea s-a situat la înălțimea marilor chemări ale istoriei noastre naționale în condițiile anului 1918.

Ziua Națională a României

Urmare din prima pagină

Deși România are mulți neprieteni, gata oricând să ne aplice măsuri usturătoare, românii nu se înpăimântă. Întreaga noastră istorie stă mărturie fermăității românești pe locurile în care ne-am născut. Ne amintim cele spuse de poetul național George Coșbuc: „Noi ne-am luat ființă de popor românesc aici în Munții Carpaților și neclintim tot aici am rămas în țara moștenită de la moșii strămoșilor noștri. Ca trestia ne-am plecat când au bătut vânturile mari și ne-am ridicat tot ca ea când s-au alinat vânturile. Au trecut neamurile păgâne, un potop după altul, peste țările noastre, și când auzeam vuietul sosirii, din nou ne ascundeam prin munți de groaza lor, dar iarăși ne scoboram la plugul și la sapa noastră în șes, și ascultam cum se îndepărtează vuietul potopului încet, și tot mai departe”.

În ceea ce privește reconstituirea României Mari, lucrurile sunt mai complicate și aproape practic de nerezolvat. Aceasta deoarece: există tratate care au stabilit, prin consensul semnatarilor, între care se numără și România, durabilitatea

configurației geografice actuale a Europei; statele vecine în care trăiesc comunități de români (Ucraina, Bulgaria, Serbia, Ungaria) nu vor accepta niciodată de bună voie cedarea unor teritorii. Din păcate, nici România nu este pregătită – spiritual, politic și economic – să pucească la înfăptuirea unirii noastre; existența a două state românești (în care unele – Basarabia – are un guvern vădit antiromânesc, iar o parte însemnată din românii basarabeni au fost ademiniți de curentul rusesc și nu se gândesc, în nici un fel, la unirea cu România). Mai trebuie timp pentru a se forma o puternică conștiință națională românească la toți cei în cauză.

Credem că suntem cu toții conștienți de urmările abandonării educației patriotice a tineretului și de însușirea tezelor „europenismului”, ale „mondialismului”. Avem datoria de mare răspundere să repunem în drepturile sale educația patriotică, respectul pentru faptele și moștenirea lăsată nouă de înaintași, să prețuim și să respectăm bogatele tradiții făurite de popor de-a lungul întregii sale existențe.

83 de ani de la unirea Bucovinei cu România

Urmare din pagina a 2-a

Lucrurile au început să se precipite. Ca urmare a Păcii de la Brest-Litovsk, Austria și Ucraina au pus la cale un acord secret prin care despărțeau Galiția de vest de cea de Est, la care să fie anexată Bucovina, ambele formând o provincie a Ucrainei Mari. Tranzacția se făcea în schimbul unui milion de puduri de grâu livrat de Ucraina către Austria înfometată (adevărat târg, din nou, pe seama româ-

nilor). Servindu-se de atitudinea trădătoare a lui Aurel Onciul (un fel de Sabin Gherman al zilelor noastre), ucrainenii, către finele anului 1918, au încercat împărțirea Bucovinei prin crearea unui condominiu româno-ucrainean. Contele Etdorf – guvernatorul austriac al Bucovinei – a predat, la 18 noiembrie 1918, conducerea provinciei în mâinile impostorilor. Din moment ce trupele austriece s-au retras din Bucovina, venind în locul lor cele ucrainene, dezordinea, anarhia și lipsa securității locuitorilor au luat proporții, fapt ce a determinat ca, în aceste împrejurări, Consiliul Național Român să solicite sprijinul guvernului de la Iași.

Șeful statului român (regele) a încuviințat și a hotărât ca D.8 I., cu garnizoana în Botoșani, comandată de generalul Zadăc, să treacă la acțiune. În Proclamația sa către populația Bucovinei, comandantul diviziei releva: „Trupele române sosesc în sprijinul vostru, aducându-vă dragostea și sprijinul lor pentru libera împărțire a dorințelor născute din dreptul legitim al popoarelor de a dispune de soarta lor”. Populația Bucovinei a căpătat liniștea, după izgonirea bandelor anarhice ucrainene, și a trecut la pregătirea temeinică a marelui eveniment de la 28 noiembrie.

În Sala Sinodală din Palatul Mitropolitan al Cernăuților au avut loc lucrările Congresului General al Bucovinei, la care au participat 74 delegați ai Consiliului Național Român, 13

reprezentanți ai comunelor ucrainene, 7 membri ai Consiliului Național German, 6 membri ai Consiliului Național Polon. De asemenea, au fost prezenți oaspeți din Basarabia, Ardeal, precum și generalul Zadăc, reprezentanți ai miilor de români, naționalităților (minorităților) și stărilor sociale din Bucovina.

Cu unanimitate de voturi, Congresul, în entuziasmul mulțimii prezente, a hotărât: „UNIREA NECONDIȚIONATĂ ȘI PENTRU VECIE A BUCOVINEI CU REGATUL ROMÂNIEI”. Reprezentanții minorităților germane și poloneze au salutat și aprobat actul de dreptate săvârșit de români. Evenimentul, petrecut atunci, a căpătat consacrarea din partea Parlamentului României și a șefului statului și în Tratatul de la Saint-Germain.

Încalcând demnitatea și suveranitatea poporului român, în chip ultimativ și amenințând cu ocupația militară, partea de nord a Bucovinei a fost ruptă din trupul țării de către Uniunea Sovietică, în iunie 1940. Din păcate, românii din această parte de țară se află și acum înstrăinați și oropsiți. Jertfele ostașilor A.3 române din 1941 au dat roade pentru scurtă vreme și din nou ocupația străină și-a întins aripile sumbre peste pământul străbun românesc al părții din nord a Bucovinei. Această stare de fapt a căpătat consacrare și prin Tratatul româno-ucrainean din 1997. Condițiile în care se află românii bucovineni nu sunt deloc de invidiat. Cu toate acestea, se mai speră!

Sfântul Apostol Andrei, apostol al neamului românesc

„Pe când umbla Iisus pe lângă marea Galileii, a văzut doi frați, pe Simon și pe Andrei, fratele lui, care aruncau mreaja în mare, căci erau pescari. Și le-a zis: veniți după Mine și vă voi face pescari de oameni. Iar ei îndată lăsând mrejele lor au mers după El.” (Matei 4, 18-20)

Originar din Betsaida, cetate de pe țărmul vestic al Lacului Ghenizaret, Andrei era fratele lui Petru, fiind amândoi fiii pescarului Ioan. Ucenic al Sfântului Ioan Botezătorul, la îndemnul învățătorului său a mers împreună cu Ioan, fiul lui Zevedeu, să caute pe Acela despre care înaintemergătorul spunea că este „Mielul lui Dumnezeu”.

„Iar Iisus, întorcându-Se și văzându-i că merg după El, le-a zis: Ce căutați? Iar ei I-au zis: Învățătorule, unde locuiești? El le-a zis: Veniți și veți vedea. Au mers și au văzut unde locuia; și au rămas la El în ziua aceea... Unul din cei doi care au auzit de la Ioan și veniseră după Iisus era Andrei, fratele lui Simon Petru” (Ioan 1, 38-40).

Bucuria certitudinii venirii lui Mesia a fost primul cuvânt al propovăduirii Sf. Apostol Andrei: „Am găsit pe Mesia” (Ioan 1, 41). De aceea el este numit „cel dintâi chemat” sau „cel dintâi chemat la apostolat”.

A fost în permanență alături de Mântuitorul Hristos: L-a însoțit pe drumurile Țării Sfinte, a fost martor la minunile pe care le-a săvârșit, a

ascultat cuvintele Sale de învățătură și parabolele pe care le-a rostit în fața mulțimilor, a suferit alături de ceilalți apostoli atunci când Domnul a fost prins, judecat, chinat și apoi răstignit pe cruce, s-a bucurat alături de ei când a aflat de minunea Învierii din morți și L-a văzut pe Domnul înviat, apoi L-a văzut la arătarea din Galileea, când au primit porunca de a propovădui Evanghelia la toate neamurile (Matei 28, 19).

În urma acestei porunci date de Domnul, Sf. Apostol Andrei a început să răspândească „vestea cea bună” mai întâi în Țara Sfântă: Ierusalim, Iudeea, Galileea, Samaria și apoi în Asia Mică, de unde a trecut în Europa, pe țărmul apusean al Mării Negre, ajungând până în Scitia Mică (Dobrogea de azi), dar și în nordul Mării Negre, în Ucraina de azi, teritorii cunoscute sub numele de Scitia Mare. Sf. Apostol Andrei este deci primul propovăduitor al Evangheliei Mântuitorului Hristos pe pământ românesc. A predicat și greșilor din cetățile de la Marea Neagră: Tyras (Cetatea Albă), Tomis (Constanța), Callatis (Mangalia) și altele.

Pe lângă mărturiile istorice cu privire la propovăduirea Sfântului Andrei pe teritoriul Dobrogei de azi avem și câteva mărturii din tradiția românească. Unele colinde, legende și obiceiuri din Dobrogea și din stânga Prutului amintesc de trecerea Sf. Andrei prin aceste locuri. Unele din aceste colinde pomenesc de „schitul” sau „mănăstirea” lui Andrei. Există și câteva denumiri de ape ca „pârâul Sf. Andrei” sau „apa Sfântului”, precum și o peșteră numită „peștera Sf. Andrei”.

De la noi, Sf. Apostol Andrei a dus „vestea cea bună” și în Bizanț (viitorul Constantinopol, azi Istanbul), iar de acolo a trecut în Grecia, ajungând până în sudul ei, în orașul Patras. Acolo a suferit moarte martirică, fiind răstignit pe o cruce în formă de X (numită până azi „crucea Sf. Andrei”), în cursul persecuției împăratului Nero, când a fost martirizat și fratele său, Petru, la Roma. Biserica a rânduit ca dată de prăznuire a pămîntului sale ziua de 30 noiembrie.

Pe la mijlocul secolului al IV-lea, moaștele sale au fost duse din Patras la Constantinopol. Mai târziu, s-a dat

înapoi numai capul Sfântului. Faptul că se aștepta năvălirea turcilor în Peloponez, de unde făcea parte și orașul Patras, a făcut ca moaștele să fie mutate în Italia, în catedrala din orașul Amalfi, unde nu puteau fi distruse de turci. După 500 de ani, în 1964, Sfântul Cap s-a întors la Patras, după multe încercări, și a rămas de atunci în marea Catedrală a Sfântului Andrei din Patras.

În anul 1996, din inițiativa Înalț Prea Sfințitului Daniel, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Cinstitul Cap al Sf. Andrei a fost adus la Iași de mitropolitul Nicodimos de Patras, ocazie cu care în jur de 2 milioane de pelerini au venit să venereze sfintele moaște.

Biserica Ortodoxă Română îl cinstește în mod deosebit și îl consideră „Apostolul Neamului nostru Românesc”. Ca urmare a cinstei deosebite de care se bucură în conștiința poporului nostru, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a decis să propună autorităților statului ca ziua de 30 noiembrie, a Sfântului Apostol Andrei, ocrotitorul României, să fie proclamată sărbătoare națională.

Să-l cinstim fiecare din noi, în ziua prăznuirii sale, să-i citim acatistul, să-i așezăm icoane în case, să dăm numele său copiilor sau nepoților noștri! Să-l cinstim prin cântarea de laudă, pe care i-o aducem la Utrunia zilei, zicând: „Pe propovăduitorul

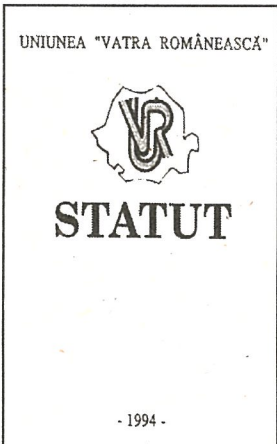
credinței la geto-daci și slujitor al Cuvântului, pe Andrei cel dintâi chemat să-l lăudăm, că pe strămoșii noștri i-a adus la cunoștința lui Hristos, crucea în mâini ținând și izbăvind din înșelăciunea vrăjmașilor sufletele lor, pe care le-a adus la Dumnezeu ca dar bineprimit. Pe acesta toți românii să-l lăudăm și să-l cinstim, ca să se roage neîncetat lui Hristos Dumnezeu, să ne ferească de toată răutatea și să mântuiască sufletele noastre”. Amin:

Preot Vasile BURLACU
Parohia Curtești
Secretar al Protopopiatului Botoșani

Repere ale activității filialei Botoșani a Uniunii Naționale „Vatra Românească”

În anul pe care ne pregătim să-l încheiem, consiliul de coordonare al filialei Botoșani a Uniunii „Vatra Românească” și-a propus ca obiective să-și crească influența și prestigiul în rândurile populației botoșănene, să se întărească numeric și calitativ prin primirea de noi membri, să întărească colaborarea cu toate organizațiile care slujesc interesul național, să intensifice educația patriotică, în mod deosebit în rândul tinerilor și să-și îmbogățească imaginea publică prin folosirea eficientă a mijloacelor de informare în masă. Și în acest an, filiala noastră a organizat manifestări sau a fost parte activă la principalele manifestări culturale și de caracter istoric desfășurate pe plan local și național: am în vedere

manifestările prilejuite de „Anul Eminescu”, aniversarea unirii Moldovei cu Muntenia, independenței de stat a României, 60 de ani de

la intrarea României în cel de-al II-lea război mondial, Ziua Armatei României, Ziua Națională a României.

Au fost organizate activi-

tăți privind comemorarea a 85 de ani de la moartea pictorului Ștefan Luchian, aniversarea a 130 de ani de la nașterea savantului Nicolae Iorga, a generalului de armată, erou, Gheorghe Avramescu, a unor personalități botoșănene uitate de contemporani, cum ar fi: Dimitrie Iov, Ludov Dăuș, Alexandru Bardieru, Ion Pillat, Sașa Pană, Mihai Grigore etc.

În vederea aprofundării cunoașterii trecutului istoric al poporului și armatei noastre, membrii filialei au organizat expuneri cu tematică adecvată și întâlniri cu militari în termen și elevi în unitățile militare și în școli, dezbateri la postul local de televiziune „Somax”, articole în presa locală și la „Observatorul militar”, prezentarea de cărți cu tematică adecvată.

Am fost prezenți la toate solemnitățile de depuneri de coroane și jerbe de flori organizate în garnizoana Botoșani, la manifestările prilejuite de ziua municipiului Botoșani, a Zilei Imnului Național, a Zilei Drapelului de Stat al României etc.

Prin activitatea membrilor consiliului de coordonare, filiala noastră și-a întărit rândurile prin adeziunea unor personalități ale vieții politice, administrative și culturale botoșănene, am întărit colaborarea cu organizațiile politice și culturale pentru a uni într-un singur torent efortul comun în educația patriotică a neamului românesc.

Colonel r,
Florea MACOVEI

MOZAIC

Originea cravatei provine de la regimentul de croați al lui Ludovic al XIV-lea al Franței. Din accesoriul legat de gât, căruia Aron Pumnul, în ambiția sa de etimolog, i-a spus gâtlegiu, francezii, trecându-i pe croați - les croates - la persoana întâi, îi vor spune, cu timpul, la croate, de unde apoi va deveni cravata, căpătând o importanță din ce în ce mai mare ca obiect de podoabă.

Toaca se întrebuițează din vechime. În primele secole ale erei noastre, mai ales datorită persecuțiilor îndreptate împotriva creștinilor, aceștia erau chemați sau convocați la adunările de cult sau la slujbe. După încetarea persecuțiilor, creștinii au întrebuințat diferite instrumente între care, la început, trambița sau tuba, folosită și de evrei; după aceea, ciocanul de lemn cu care se bătea în ușile creștinilor, anunțându-i momentul începerii serviciilor divine. Mai târziu, în Biserica de Răsărit a apărut un instrument care a rămas definitiv în cultul creștin și anume toaca, confecționată din lemn sau din fier. Bătutul toacei a devenit o adevărată artă, cu deosebire în mănăstiri.

Semnul crucii este simbolul creștinismului. Până la Iisus Hristos, crucea a fost obiect de tortură, pe ea fiind răstigniți cei mai mari răufăcători, în general tâlharii. De la Iisus Hristos, crucea a devenit obiect sfânt pentru că ea a fost sfințită prin sângele său, vărsat pentru împăcarea omului păcătos cu Dumnezeu. Crucea este simbol al iubirii lui Dumnezeu-Tatăl față de lume și al jertfei răscumpărătoare, adusă lui Iisus-Hristos. Sunt mai multe feluri de cruce: „Crucea Sfântului Andrei”, în formă de X, pe ea a fost răstignit apostolul Andrei; „crucea greacă” - are brațele egale; „crucea latină” - brațul vertical este mai mare decât cel orizontal (e și în practica bisericii noastre); crucea de tradiție slavă, cu șase sau opt brațe, având și înscrisul Î.N.R.I. (Iisus Nazarineanul Regele Iudeilor).

- Cele șapte coline ale Romei antice: Palatin, Capitoliu, Caelius, Quirinal, Aventiu, Viminal, Esquilin.

- Declarația universală a drepturilor omului, (1948) adoptată de Adunarea Generală a O.N.U.,

prevede:

- egalitatea pentru toți;
- dreptul la tratament egal;
- dreptul la viață;
- dreptul de a nu trăi în sclavie;
- dreptul de a nu fi supus torturii;
- dreptul la personalitate juridică;
- dreptul la egalitate în fața legii;
- dreptul la protecția legii;
- dreptul la libertate;
- dreptul la judecata dreaptă;
- dreptul de a fi presupus nevinovat până la dovedirea nevinovăției;
- dreptul la respectarea vieții personale;
- libertatea de circulație;
- dreptul la azil politic;
- dreptul de a avea o cetățenie;
- dreptul la căsătorie și la întemeierea unei familii;
- dreptul la proprietate;
- dreptul la libertatea conștiinței și a religiei;
- dreptul la libertatea de opinie;
- dreptul la întrunire și grupare;
- dreptul de a lua parte la activitățile politice;
- dreptul la securitate socială;
- dreptul la muncă;
- dreptul la odihnă;
- dreptul la un nivel de trai decent;
- dreptul la educație;
- dreptul la cultură. Dreptul de autor;
- protejarea drepturilor;
- protecția acestei declarații.

COLEGIUL DE REDACȚIE

Ionel Bejenaru
Ion Fetcu
Paul-Mircea Iordache
Florea Macovei

Tipar: S.C. CAROMI S.R.L. Botoșani
tel./fax: 031/585050
E-mail: caromi@xnet.ro
Tehnoredactare: Liviu Chișcariu